

בחיפוש אחר המרכז

הדמוקרטיה המודרנית היא שהכניסה את המחלוקת ללבה הפועם של התרבות הפוליטית שלנו, ולכן ימיהם של השמאל והימין כימיה של המהפכה הצרפתית. פריסת המפה הפוליטית בין השמאל לימין דוחפת פעילים פוליטיים להגדיר את עצמם כשייכים לאחד הצדדים, אך גם מגדירה את המרכז כמוקד משיכה. הגדרתה של עמדה כמרכז מאפשרת למזוהים עמה לפנות לבוחרים משני הצדדים ולשתף פעולה עם נבחרים משני הצדדים, ועל כן איתור המרכז מזוהה עם איתור מוסכמה המאפשרת פעולה משותפת ואחדות לאומית

סינתזה

בראשית הציונות לא השתרעה המחלוקת בין ימין לשמאל אלא בין המזרח למערב. יהודי מזרח אירופה בראשות אחד העם תמכו בהתיישבות בארץ ישראל ובהקמת מרכז רוחני יהודי בארץ, ואילו יהודי מערב אירופה ראו את עיקר הציונות ביצירת מסגרת מדינית. אחרי פטירתו של הרצל הוביל חיים וייצמן לאימוץ שתי המגמות והשתמש במושג ציונות סינתטית

מנחם בגין, לע"מ

לפני הקיטוב

יוסף טרומפלדור נהרג לפני שהתחדדו ההבדלים בין שמאל לימין. הוא היה סוציאליסט שדגל בהתיישבות שיתופית, וגם מיליטריסט שהקים גדוד לוחמים כדי לכבוש את ארץ ישראל בכוח. לאחר מותו ראה בו הימין מופת של איש צבא לאומי ואילו השמאל ראה בו מופת של חקלאי יהודי המגן על אדמת הקבוצה

ד"ר יואל טייטלבוים

הסנמים?

דוד בן-גוריון וזאב ז'בוטינסקי חתמו בלונדון על הסכם לפעילות משותפת של תנועותיהם במסגרת התנועה הציונית למרות המחלוקת. במשאל שנערך בין חברי הסתדרות העובדים דחתה תנועתו של בן-גוריון את ההסכם והתנועה הרוויזיוניסטית פרשה מההסתדרות הציונית

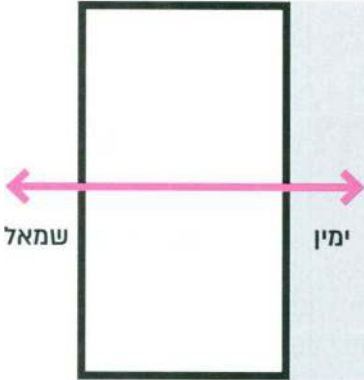
דניאל

1934

1920

1907

חלון אוברטון

גבולות הסביר

בתחילת שנות האלפיים פיתחו ג'וזף אוברטון וג'ון ליהמן ממרכז מקינאק למדיניות ציבורית בארצות הברית את הרעיון שלפיו דרכים מדיניות הזמינות למקבלי ההחלטות הן אלה המצויות בחלון הסבירות במרכזו של ציר המשתרע בין דעות בלתי סבירות משני עבריו. ליהמן כינה את המושג 'חלון אוברטון' על שם עמיתו שנהרג בהתרסקות מטוס זעיר בגיל 43. בעקבות מושג זה הועלתה טענה כי לפוליטיקאים יש אינטרס להבליט בעלי עמדות קיצוניות יותר משלהם כדי להציג את עמדותיהם כקיצוניות פחות ולהכניס אותן לחלון

מרי מאוחד

לאחר תום מלחמת העולם השנייה התאחדו הכוחות הלוחמים של היישוב – ההגנה, האצ"ל והלח"י – ופעלו במשותף במסגרת תנועת המרי נגד ממשלת המנדט שהגבילה את העלייה ואת ההיאחזות היהודית בארץ. אחרי כעשרה חודשים של פעילות משותפת התפרקה החבילה והאיבה בין הצדדים חזרה

מק"י צוטטת את ישראל

בלי חרות ומק"י

כשם שהמרכז מבטא הסכמות הוא גם מבטא את דחיקתן של עמדות אחרות אל מחוץ למעגל ההסכמה. במגעים להקמתה של הקואליציה הראשונה טבע בן-גוריון את הסיסמה בלי חרות ומק"י, ואף דחה קואליציה עם מפלגת הפועלים המאוחדת מפ"ם ובחר לחבור דווקא לחזית הדתית ולרשימות עדתיות וערביות

ת"י ז'אנלס ווטס

אחדות בעת חירום

בתקופת ההמתנה שקדמה למלחמת ששת הימים סבלה ממשלתו של לוי אשכול מחוסר אמון ציבורי שהיה נחוץ לניהול המשבר. בעקבות לחץ ציבורי הקים אשכול ממשלת אחדות לאומית ומינה את משה דיין מתנועת רפ"י לשר ביטחון ואת מנחם בגין מתנועת החרות לשר בלי תיק

שמה מילרד לויטס

רוטציה

בבחירות לכנסת ה-11 ירד כוחן של שתי המפלגות הגדולות – הליכוד והמערך – ובמקום להקים קואליציה עם מפלגות הקרובות אליהן בעמדותיהן הן הקימו את ממשלת הרוטציה שבה שימשו יצחק שמיר ושמעון פרס כראשי ממשלה ברוטציה. גם בממשלת האחדות שהוקמה לאחר הבחירות לכנסת הבאה, בראשותו של יצחק שמיר, כיהנו שרים מהמערך בתפקידים בכירים

נרי הרמיק, לוי"ח

1984

1967

1949

1945